

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΙΑΒΑΤΩΝ - 9521217

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 25/05/2023

Σχολική Μονάδα: 5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΙΑΒΑΤΩΝ - 9521217

Στόχος Βελτίωσης:

Οικοδόμηση ουσιαστικής επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών - μαθητών με κλίμα συνεργασίας, αλληλοκατανόησης και εμπιστοσύνης.

Εξασφάλιση των υλικών προϋποθέσεων για την ενίσχυση της παιδαγωγικής σχέσης εκπαιδευτικού-μαθητή. Ουσιαστικός αποφασιστικός ρόλος του Συλλόγου Διδασκόντων. Υποστηρικτικοί θεσμοί και σταθερή προσφορά και ανάπτυξη αντισταθμιστικών προγραμμάτων, με έγκαιρη και μόνιμη στελέχωση.

Σχέδιο Δράσης: Η ανάγκη μετάβασης από την αντίληψη ενός ανταγωνιστικού σχολείου με αυταρχικό και ιεραρχικό πλαίσιο, το οποίο εστιάζει σε ποσοτικούς δείκτες και λειτουργικές επιδόσεις, προς ένα σχολείο συνεργατικής δημοκρατικής αντίληψης, συλλογικού παιδαγωγικού πλαισίου και ολόπλευρης γνώσης για όλους τους μαθητές. Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων.

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Συντονιστής Δράσης: ΔΑΡΤΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Η οικοδόμηση ουσιαστικής και παραγωγικής επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών - μαθητών συνδέεται άμεσα:

1. Με τις διαπροσωπικές σχέσεις στο σχολείο οι οποίες ενισχύονται ουσιαστικά μέσα από **συνεργατικές μορφές μάθησης και διδασκαλίας** σε μια συνεργατική δομή τάξης.
2. Με τη **συνολικότερη αντίληψη της αγωγής και της παιδαγωγικής πράξης**.
3. Με τη δημιουργία και την ενίσχυση **υποστηρικτικών αντισταθμιστικών θεσμών** (Τ.Υ., Τ.Ε. κλπ). Οι υποστηρικτικές δομές είναι ιδιαίτερα σημαντικές καθώς παρέχουν δυνατότητες ή απαλείφουν περιορισμούς στη σχέση μαθητών και εκπαιδευτικών. Η λειτουργία των υποστηρικτικών δομών δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης, υποστήριξης, ασφάλειας, και φροντίδας.
4. Με τον **αριθμό μαθητών στην τάξη**. Ο μικρότερος αριθμός μαθητών/τριών

αυξάνει τον ποιοτικό χρόνο και το επίπεδο της αλληλεπίδρασης και γίνεται πιο ουσιαστική και αποτελεσματική η επικοινωνία μεταξύ μαθητών/τριών - εκπαιδευτικών.

5. Με τη δημοκρατική λειτουργία και τον **αποφασιστικό λόγο** των Συλλόγων Διδασκόντων, με την αίσθηση της συλλογικότητας και τη θεσμική κατοχύρωσή της, που συμβάλλουν στη διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης, σεβασμού και αποδοχής.

6. Με την κοινωνική αντίληψη της **αρχιτεκτονικής του χώρου** η οποία έχει τη δυνατότητα να επιδρά στις σχέσεις μεταξύ ατόμων διαφορετικής ηλικίας, να υποστηρίζει αλλαγές στη συμπεριφορά, να υποβοηθά επιλογές και δραστηριότητες και να ενισχύει μια δυναμική σχέση μεταξύ μαθητών κι εκπαιδευτικών.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Συμμετοχή σε πανελλαδική διαδικτυακή επιστημονική ημερίδα για τη διεθνή εμπειρία από συλλογικά, δημοκρατικά και μη ανταγωνιστικά εκπαιδευτικά μοντέλα. (Μάρτιος - Απρίλιος 2023)

Εμπλουτισμός και επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων. (Ιανουάριος - Μάρτιος 2023)

Ηλεκτρονική έκδοση (πρακτικά ημερίδας - επιλογή άρθρων) (Απρίλιος - Μάιος 2023).

Παραγωγή video: Το συμβούλιο της Τάξης (παραδειγματική παρουσίαση/Απρίλιος - Μάιος 2023).

Υποτιτλισμός διεθνών παραγωγών (videos) για τις θέσεις μεγάλων παιδαγωγών και τις απαντήσεις που δίνουν σε παιδαγωγικά ζητήματα (Μάιος 2023).

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Για την υλοποίηση της δράσης απαιτούνται:

1. Η συνεργασία με μέλη της επιστημονικής κοινότητας που μελετούν τις διαστάσεις των σχέσεων εκπαιδευτικών/μαθητών.
2. Ο εμπλουτισμός της ερευνητικής καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών.
3. Η ηλεκτρονική οργάνωση της υλοποίησης των δράσεων, με τη χρήση ανάλογων λογισμικών.

4. Η επισκόπηση της βιβλιογραφίας και η αναζήτηση σχετικής αρθρογραφίας και ερευνών που αναφέρονται στο ζήτημα.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

1. Η συμμετοχή των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας στις δράσεις.
2. Η ανάδειξη όλων των παραμέτρων που σχετίζονται με τη δημιουργία σχέσεων σεβασμού, αλληλοκατανόησης και δημιουργικής δράσης, μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών.
3. Η κατάδειξη των προβλημάτων που αφορούν στη στάση και τις ενέργειες της Πολιτείας και του ΥΠΑΙΘ.

4. Η αποτύπωση ιδεών και ενεργειών των εκπαιδευτικών.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Η συμμετοχή στην επιστημονική ημερίδα.
2. Η υλοποίηση του σχεδιασμού και των δράσεων.
3. Η παραγωγή video: Το συμβούλιο της Τάξης (παραδειγματική παρουσίαση)
4. Η υλοποίηση του σχεδίου υποτιτλισμού των παιδαγωγικών θέσεων, μεγάλων παιδαγωγών.

5. Το εύρος της συμβολής των εκπαιδευτικών στην αποτύπωση των δυσκολιών και των δυνατοτήτων που υπάρχουν στην ανάπτυξη των σχέσεων με τους/τις μαθητές/τριες.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Το σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας σε σχέση με τον διατυπωμένο στόχο του συλλογικού προγραμματισμού και τον τίτλο παρουσιάζει στοιχεία, τα οποία σε ένα γενικό πλαίσιο υποστηρίζουν την υλοποίηση δράσεων για τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών και των παιδιών. Η αναγκαιότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου σχεδίου δράσης δεν αναδύεται από την εφαρμογή του υπάρχοντος αναλυτικού προγράμματος για την προσχολική εκπαίδευση, η οποία υποστηρίζει με το ΔΕΠΠΣ την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας και τις δημοκρατικές εκπαιδευτικές διαδικασίες τόσο μέσα στην τάξη όσο και στο σύλλογο διδασκόντων. Το ίδιο ισχύει και με την υλοποίηση των καινοτόμων προγραμμάτων, του προγράμματος δεξιοτήτων και την εισαγωγή της Αγγλικής στο νηπιαγωγείο.

Προτείνεται ο ακριβέστερος προσδιορισμός των στόχων, από τον οποίο θα προκύψουν το πλαίσιο και οι διαδικασίες, που θα συμβάλλουν στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας. Οι στόχοι για να είναι επιτεύξιμοι από την ομάδα δράσης θα πρέπει να είναι συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι. Στο πεδίο των ενεργειών οι δράσεις που έχουν σχεδιαστεί χαρακτηρίζονται για τη συλλογικότητά τους, χωρίς να αναφέρεται η συμμετοχή της σχολικής μονάδας σε δίκτυο ή κοινότητα σχολικών μονάδων.

Προτείνεται οι ενέργειες-δράσεις να αφορούν στις αδυναμίες και στα περιθώρια βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου, το οποίο παρέχει η σχολική μονάδα.

Συγκεκριμένα, σε ότι αφορά το σχέδιο δράσης που έχει κατατεθεί, να καταγραφεί σε σχέση με τις προτεινόμενες ενέργειες ο τρόπος με τον οποίο η ομάδα δράσης θα συμμετάσχει:

- στην πανελλαδική διαδικτυακή επιστημονική ημερίδα (καταγραφή φορέα, τίτλου ημερίδας, εισήγησης)
- στην ηλεκτρονική έκδοση πρακτικών

- στην πανελλαδική καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών και στον υποτιτλισμό βίντεο παιδαγωγών

Συμπερασματικά, στο σχέδιο δράσης καταγράφεται η στόχευση για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου, μέσω δράσεων, οι οποίες **προτείνεται να συγκεκριμενοποιηθούν σύμφωνα με τις ανάγκες της σχολικής μονάδας.**

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες δράσεις:

19 Μαρτίου 2023: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα «Διεθνής εμπειρία από συλλογικά, δημοκρατικά και συνεργατικά εκπαιδευτικά μοντέλα. Η εμπειρία από τις εξετάσεις τύπου PISA», με εισηγητές τους:

Sahlberg Pasi, Professor at the University of Melbourne, Australia και **Gavrielatos Angelo**, President of New South Wales Teachers Federation.

14 Μαΐου 2023: Συμμετοχή και παρακολούθηση διαδικτυακής ημερίδας: «Η εμπειρία από την εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών μάθησης και συνεργατικής σχολικής οργάνωσης. Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή συνεργατικών μεθόδων στο σημερινό σχολείο», με εισηγήτρια την **Μαρία Παγώνη**, Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο της Λιλ (Γαλλία).

Μάιος 2023: Πανελλαδική αποτύπωση των απόψεων των εκπαιδευτικών για τις δυσκολίες και τις δυνατότητες που υπάρχουν στην ανάπτυξη των σχέσεων εκπαιδευτικών – μαθητών/τριών.

Μάιος 2023: Πανελλαδική καταγραφή και αποτύπωση των λειτουργούντων θεσμών αντισταθμιστικής αγωγής, σε σύγκριση με τις εκπαιδευτικές ανάγκες, το σχολικό έτος 2022 – 2023, για τις οποίες ευθύνη συγκρότησής τους έχει το ΥΠΑΙΘ.

Ιούνιος 2023: Ηλεκτρονική Έκδοση πρακτικών ημερίδων – Επιλογή άρθρων.

Ιούνιος 2023: Υποτιτλισμός διεθνών παραγωγών (videos) για τις θέσεις μεγάλων παιδαγωγών και τις απαντήσεις που δίνουν σε παιδαγωγικά ζητήματα.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Περαιτέρω επεξεργασία και ποιοτική μελέτη της αποτύπωσης των απόψεων των εκπαιδευτικών για τις δυσκολίες και τις δυνατότητες που υπάρχουν στην ανάπτυξη των σχέσεων με τους/τις μαθητές/τριες.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Προγράμματα επιμόρφωσης για όλους τους εκπαιδευτικούς, με άδεια, με θεματολογίες εστιασμένες σε πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Για τη διαμόρφωση ενός κλίματος εμπιστοσύνης, αλληλοκατανόησης, συνεργασίας και ουσιαστικής επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών – μαθητών παίζουν σημαντικό ρόλο, μια σειρά παράμετροι και διαστάσεις, οι οποίες είναι απαραίτητο να αναδειχθούν.

Οι διαπροσωπικές σχέσεις στο σχολείο ενισχύονται ουσιαστικά μέσα από **συνεργατικές μορφές μάθησης και διδασκαλίας** σε μία συνεργατική δομή τάξης. Ο χρόνος εντός της τάξης και του νηπιαγωγείου πρέπει να εξυπηρετεί τη δυνατότητα δημιουργικών και συλλογικών δραστηριοτήτων. Γεγονός που σημαίνει ότι πρέπει να εξαλειφθούν οι παράγοντες που οδηγούν στην κατάτμηση του προγράμματος, όπως η εισαγωγή διδακτικών αντικειμένων.

Η ενίσχυση των **υποστηρικτικών αντισταθμιστικών θεσμών**. Οι υποστηρικτικές δομές είναι ιδιαίτερα σημαντικές καθώς παρέχουν δυνατότητες ή απαλείφουν περιορισμούς στη σχέση μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών. Η λειτουργία των υποστηρικτικών δομών δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης, υποστήριξης, ασφάλειας, και φροντίδας.

Ο αριθμός των μαθητών/τριών στην τάξη. Ο μικρότερος αριθμός μαθητών/τριών αυξάνει τον ποιοτικό χρόνο και το επίπεδο της αλληλεπίδρασης και γίνεται πιο ουσιαστική και αποτελεσματική η επικοινωνία μεταξύ μαθητών/τριών - εκπαιδευτικών.

Η κοινωνική αντίληψη της **αρχιτεκτονικής του χώρου**, η οποία έχει τη δυνατότητα να επιδρά στις σχέσεις μεταξύ ατόμων διαφορετικής ηλικίας, να υποστηρίζει αλλαγές στη συμπεριφορά, να υποβοηθά επιλογές και δραστηριότητες και να ενισχύει μια δυναμική σχέση μεταξύ μαθητών/τριών κι εκπαιδευτικών.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις των εκδηλώσεων και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, καθώς και η συλλογική εργασία για τη διαμόρφωση, αποδελτίωση, τεχνική επεξεργασία και ερμηνεία ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων των ερευνητικών ερωτηματολογίων είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Video 1: <https://youtube.com/live/wkLq4N71ogI?feature=share> (ελληνικά)

<https://youtube.com/live/1Yd574m9xx8?feature=share> (αγγλικά).

Video 2: <https://youtube.com/live/FjiPIQnsQF8?feature=share>

Ερωτηματολόγιο 1: [ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ 4.Ν.](#)

Ερωτηματολόγιο 2: <https://forms.gle/Hc4ufAtC1YDHMAbr5>

Κείμενα 1: <http://doe.gr/wp-content/uploads/2023/05/14.5.2023.pdf>

Κείμενα 2: <http://doe.gr/wp-content/uploads/2023/05/19.3.2023.pdf>

Υποτιτλισμοί: [παιδαγωγικά video](#)

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας είναι:

α) Η απουσία διαλόγου του Υπουργείου Παιδείας με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών. Το γεγονός ότι οι

απόψεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου δεν συζητούνται με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.

β) Με ευθύνη της Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας δεν αντιμετωπίστηκαν οι σύνθετες κοινωνικές, οικονομικές, ψυχικές και εκπαιδευτικές επιπτώσεις της πανδημίας, στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.

γ) Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις συνθήκες έντονης διοικητικής πίεσης υποβάθμισαν τις δημοκρατικές λειτουργίες και απαξίωσαν τον ρόλο των εκπαιδευτικών

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

α) Η συνεργασία με τους φορείς των επιστημών της Αγωγής, η δική τους διάθεση να συνδράμουν τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών και η συλλογική εργασία και δράση όλων των συμμετεχόντων.

β) Η πληρότητα των ερωτηματολογίων καταγραφής και αποτύπωσης:

1. i) των απόψεων των εκπαιδευτικών για τις δυσκολίες και τις δυνατότητες που υπάρχουν στην ανάπτυξη των σχέσεων εκπαιδευτικών – μαθητών.

ii) των λειτουργούντων θεσμών αντισταθμιστικής αγωγής, για τις οποίες ευθύνη συγκρότησής τους έχει το ΥΠΑΙΘ, σε σχέση με τις απαιτούμενες εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Αποτελέσματα της Δράσης

α) Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις.

β) Η ανάδειξη των υλικών και κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν την εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.

γ) Η αποτύπωση των απόψεων των εκπαιδευτικών για τις δυσκολίες και τις δυνατότητες ανάπτυξης των σχέσεων εκπαιδευτικών – μαθητών/τριών.

δ) Η αποτύπωση και καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών για τον τρόπο που η κατάκτηση του προγράμματος του νηπιαγωγείου και οι απαιτήσεις της διδασκόμενης ύλης στο δημοτικό σχολείο επηρεάζουν την εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.

ε) Η καταγραφή των παραπάνω σε ηλεκτρονική έκδοση, που διευκολύνει τη διάχυση και τη συζήτηση στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, τόσο στο περιεχόμενο, όσο και χρονολογικά.